

De glazen

bol van SVR

Hoe gaan Vlaamse gezinnen wonen in 2030?

DIRK LUYTEN [DOCTOR IN DE SOCIALE WETENSCHAPPEN | MASTER STEDENBOUW EN RUIMTELIJKE PLANNING | ZELFSTANDIG BELEIDSADVISEUR WONEN | LECTOR-ONDERZOEKER ODISEE - KENNISCENTRUM HOGER INSTITUUT VOOR GEZINSWETENSCHAPPEN]

Niemand kan de toekomst voorspellen, maar we willen wel de toekomstige behoeften aan woningen, woonomgeving, infrastructuur en voorzieningen kennen. Begin dit jaar stelde de Studiedienst van de Vlaamse Regering (SVR) haar nieuwe projectieresultaten 2015-2030 voor. De projecties van SVR gebeuren op het niveau van de gemeente en de cijferreeksen bevatten een schat aan bevolkingsprognoses tot 2030. Hoe ziet de demografische toekomst van Vlaanderen eruit?

Bij het verschijnen van de SVR-projecties weerklonk er niet alleen applaus. Zowel de Leuvense burgemeester Louis Tobback als de Mechelse burgemeester Bart Somers beweren dat SVR de groei van hun stad onderschat. Waarom die gevoeligheid? De SVR-projecties kunnen zware gevolgen hebben voor een gemeente omdat de Vlaamse regering ze kan gebruiken om te beslissen hoeveel

middelen een stad of gemeente krijgt. Ook in het woon- en het ruimtelijk beleid ziet men refereren aan de SVR-cijfers.

De nieuwe SVR-cijfers zullen de komende jaren ongetwijfeld vaak als beleidsinstrument gebruikt worden. Daarom is het goed te weten wat ze precies voorstellen. Een eerste beperking is dat ze gebaseerd zijn op het rijksregister. Verder gaan de berekeningen uit van bepaalde veronderstellingen. Wat we ook niet onmiddellijk in de SVR-projecties zien is dat de trajecten op het vlak van relaties en ouderschap almaar complexer en diverser worden. Dat leidt tot een nieuw soort dynamiek, mobiliteit en flexibiliteit, waardoor in steeds meer situaties de relatie tussen gezin en woning wijzigt.

De nieuwe projecties zijn er!

De nieuwe projectieresultaten van SVR zijn dus klaar. Het gaat om projecties op het niveau van de Vlaamse gemeenten. Enkel Herstappe, met zijn 27 huizen en 85 inwoners, is uit de berekeningen gevallen wegens te klein. SVR geeft voor elk jaar (tot 2030) het verwachte bevolkingsaantal,

het aantal huishoudens en het aantal alleenwonenden, met een verdeling naar leeftijd en geslacht. Alles is voor iedereen te raadplegen en te downloaden op de SVR-website.¹

SVR schat de toekomstige bevolkingsaantallen aan de hand van de huidige aantallen. De startpopulatie daarbij is de bevolking op 1 januari 2014. Door jaar na jaar de geschatte sterfte en emigraties af te trekken, en de geboortes en immigraties bij te tellen, projecteert men verder tot 2030. Voor het projecteren van het aantal huishoudens werkt SVR met huishoudparticipatiegraden. Die geven de verdeling van het aantal inwoners over de verschillende huishoudensgroottes (een, twee, drie, vier, vijf of meer personen). Op basis van het verleden schat SVR de huishoudparticipatiegraden in de toekomst.

Een stijgende en vergrijzende bevolking

Zo berekend, stijgt de komende tien jaar (2014-2024) de bevolking in bijna negen op tien van de Vlaamse gemeenten. Vooral in Antwerpen, de regio rond Gent en delen van de provincies Antwerpen en Vlaams-Brabant verwacht SVR een belangrijke groei. In 35 gemeenten neemt het aantal inwoners lichtjes af. Die gemeenten bevinden zich vooral in West-Vlaanderen en Limburg.

Het aantal 65-plussers stijgt (gematigde tot zeer sterke verdere vergrijzing) in alle gemeenten. Het aantal 20-65 jarigen neemt af in de meeste gemeenten. Het aantal 0-2 jarigen daalt op vele plaatsen.

Of de bevolking toe- of afneemt en hoe dit precies gebeurt hangt samen met verschillende factoren. Dat leidt tot behoorlijke in-

¹ <http://www4.vlaanderen.be/sites/svr/Pages/2015-01-29-projecties.aspx>

bevolking

gesloten

openingsuren

maandag tot vrijdag 9-12 uur
woensdag 14-16 uur
beperkte avonddienst
dinsdag 17-19.45 uur
(niet in juli-augustus)